

**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI 97/9/EY,  
annettu 3 päivänä maaliskuuta 1997,  
sijoittajien korvausjärjestelmistä**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 57 artiklan 2 kohdan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen <sup>(1)</sup>,

ottavat huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon <sup>(2)</sup>,

ottavat huomioon Euroopan rahapoliittisen instituutin lausunnon <sup>(3)</sup>,

toimivat perustamissopimuksen 189 b artiklassa määrättyä menettelyä <sup>(4)</sup> noudattaen sovittelukomiteassa 18 päivänä joulukuuta 1996 hyväksytyn ehdotuksen pohjalta.

sekä katsovat, että

- (1) neuvosto on antanut 10 päivänä toukokuuta 1993 direktiivin 93/22/ETY sijoituspalveluista arvopaperimarkkinoilla <sup>(5)</sup>; tämä direktiivi on tärkeä väline toteutettaessa sisämarkkinoita sijoituspalveluyritysten alalla,
- (2) direktiivissä 93/22/ETY annetaan toiminnan vakautta koskevat säännöt, joita sijoituspalveluyritysten on jatkuvasti noudatettava, erityisesti säännöt, joilla pyritään suojaamaan mahdollisimman hyvin sijoittajien oikeudet heille kuuluviin varoihin ja rahoitusvälineisiin,
- (3) yksikään valvontajärjestelmä ei kuitenkaan pysty takaamaan täydellistä turvaa, varsinkaan jos on syyllistytty vilppiin,
- (4) sijoittajien suojaaminen ja luottamuksen säilyttäminen rahoitusjärjestelmään ovat tärkeitä tekijöitä sisämarkkinoiden toteutumisessa ja moitteettomassa toiminnassa kyseisellä alalla, ja tämän vuoksi on välttämätöntä, että jokaisella jäsenvaltiolla on käytettävissään sijoittajia koskeva korvausjärjestelmä, joka takaa

ainakin piensijoittajille yhdenmukaisen vähimmäis-suojatason, jos sijoituspalveluyritys ei pysty vastaamaan sitoumuksistaan asiakkainaan olevia sijoittajia kohtaan,

- (5) piensijoittajat voivat näin ollen hankkia sijoituspalveluja yhteisön alueella sijaitsevan sijoituspalveluyrityksen sivuliikkeiltä tai rajat ylittäviä palveluja tarjoavalta yritykseltä yhtä turvallisesti kuin jos kyseessä olisi kotimainen sijoituspalveluyritys tietäen, että he saavat yhdenmukaisen vähimmäissuojatason, jos sijoituspalveluyritys ei pysty suoriutumaan velvoitteistaan asiakkainaan olevia sijoittajia kohtaan,
- (6) tällaisen yhdenmukaisuuden vähimmäistason puuttuessa ja voidakseen suojata sijoittajia vastaanottavat jäsenvaltiot voivat katsoa voivansa perustellusti vaatia, että muiden jäsenvaltioiden sijoituspalveluyritykset, jotka toimivat sivuliikkeiden kautta tai tarjoamalla palveluita, liittyvät vastaanottavan jäsenvaltion korvausjärjestelmään, jos nämä eivät kuulu jonkin sijoittajia koskevan korvausjärjestelmän piiriin omassa kotijäsenvaltiossaan tai jos kyseisen korvausjärjestelmän ei katsota tarjoavan vastaavaa suojaa; tällainen vaatimus voisi olla haitaksi sisämarkkinoiden toiminnalle,
- (7) suurimmassa osassa jäsenvaltioita on tällä hetkellä sijoittajia koskevia korvausjärjestelmiä, mutta kaikki direktiivissä 93/22/ETY säädetyin yhteisen toimiluvan haltijana olevat sijoituspalveluyritykset eivät yleensä kuulu sen soveltamisalaan,
- (8) kaikilla jäsenvaltioilla olisi tämän vuoksi oltava yksi tai useampi sijoittajia koskeva korvausjärjestelmä, jossa kaikki kyseiset sijoituspalveluyritykset olisivat jäseninä; tämän järjestelmän on katettava varat tai rahoitusvälineet, jotka ovat sijoituspalveluyrityksen hallussa sijoittajan sijoitustoimien yhteydessä ja joita ei, jos sijoituspalveluyritys ei kykene täyttämään velvoitteitaan asiakkainaan olevia sijoittajia kohtaan, voida palauttaa sijoittajalle; edellä sanottu ei millään tavalla rajoita kussakin jäsenvaltiossa voimassa olevia sääntöjä ja menettelytapoja, joita sovelletaan sijoituspalveluyrityksen maksukyvyyttömyys- tai selvitystilata-pauksissa tehtäviin päätöksiin,
- (9) sijoituspalveluyrityksellä tarkoitetaan myös niitä luottolaitoksia, joilla on oikeus tarjota sijoituspalveluja; näiden luottolaitosten on myös kuuluttava sijoittajien korvausjärjestelmään sijoitustoimiensa osalta; ei ole kuitenkaan tarpeen säätää, että näiden luottolaitosten

<sup>(1)</sup> EYVL N:o C 321, 27.11.1993, s. 15 ja EYVL N:o C 382, 31.12.1994, s. 27.

<sup>(2)</sup> EYVL N:o C 127, 7.5.1994, s. 1.

<sup>(3)</sup> Lausunto annettu 28. heinäkuuta 1995.

<sup>(4)</sup> Euroopan parlamentin lausunto, annettu 19. huhtikuuta 1994 (EYVL N:o C 128, 9.5.1994, s. 85), neuvoston yhteinen kanta, annettu 23. lokakuuta 1995 (EYVL N:o C 320, 30.11.1995, s. 9), Euroopan parlamentin päätös, tehty 12. maaliskuuta 1996 (EYVL N:o C 96, 1.4.1996, a. 28). Neuvoston päätös, tehty 17. helmikuuta ja Euroopan parlamentin päätös, tehty 19. helmikuuta 1997 (EYVL N:o C 85, 17.3.1997).

<sup>(5)</sup> EYVL n:o L 141, 11.6.1993, s. 27.

olisi liitettävä kahteen erilliseen järjestelmään silloin, kun yksi järjestelmä vastaa sekä tässä direktiivissä että talletusten vakuusjärjestelmistä 30 päivään toukokuuta 1994 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 94/19/EY<sup>(1)</sup> määriteltyjä vaatimuksia; sellaisten sijoituspalveluyritysten osalta, jotka ovat myös luottolaitoksia, voi kuitenkin olla joissakin tapauksissa vaikeaa tehdä ero direktiivissä 94/19/EY tarkoitettujen vakuuksien kattamien talletusten tai sijoitustoimien yhteydessä niiden hallussa olevien varojen välillä; jäsenvaltioille olisi annettava mahdollisuus päättää, kumpaa näistä kahdesta direktiivistä sovelletaan tällaisiin saataviin,

- (10) direktiivissä 94/19/EY annetaan jäsenvaltioille oikeus vapauttaa luottolaitos velvollisuudesta liittyä talletusten vakuusjärjestelmään silloin, kun kyseinen laitos kuuluu luottolaitosta itseään suojaavaan ja erityisesti sen maksukyvyyn takaavaan järjestelmään; silloin kun tällaiseen järjestelmään kuuluva luottolaitos on samalla sijoituspalveluyritys, jäsenvaltioille pitäisi myös antaa oikeus tietyin edellytyksin vapauttaa yritys velvollisuudesta liittyä johonkin sijoittajia koskevaan korvausjärjestelmään,
- (11) yhdenmukaisen 20 000 ecun vähimmäistason sijoittajaa kohti pitäisi riittää suojaamaan piensijoittajan edut, jos sijoituspalveluyritys ei kykene suoriutumaan velvoitteistaan asiakkainaan olevia sijoittajia kohtaan; on siten kohtuullista vahvistaa yhdenmukainen vähimmäistaso 20 000 ecuksi; direktiivissä 94/19/EY tarkoitettujen kaltaiset rajoitetut siirtymäsäännökset voisivat olla tarpeen, jotta korvausjärjestelmät pystyvät kattamaan kyseisen summan myös niissä jäsenvaltioissa, joissa tämän direktiivin antamishetkellä ei vielä ole tämänkaltaista korvausjärjestelmää,
- (12) mainittu summa on hyväksytty direktiivissä 94/19/EY,
- (13) sijoittajan kannustamiseksi huolellisuuteen sijoituspalveluyrityksen valinnassa on lisäksi järkevää antaa jäsenvaltioille oikeus vaatia sijoittajaa vastaamaan osasta tappiota; sijoittajan suojan on kuitenkin oltava vähintään 90 prosenttia niin kauan kuin on maksettu korvaus on alle yhteisön vähimmäistason,
- (14) tiettyjen jäsenvaltioiden järjestelmät tarjoavat suojatsoja, jotka ovat korkeampia kuin tässä direktiivissä
- tarkoitettu yhdenmukainen vähimmäissuojataso; ei kuitenkaan ole aiheellista vaatia näiden järjestelmien muuttamista tältä osin,
- (15) yhdenmukaisen vähimmäissuojatason ylittävien järjestelmien säilyttäminen yhteisön alueella voi aiheuttaa samalla alueella eroja korvauksen suuruudessa ja kilpailuedellytysten erilaisuutta kansallisten sijoituspalveluyritysten ja muista jäsenvaltioista olevien yritysten paikallisten sivuliikkeiden välillä; näiden epäkohtien poistamiseksi olisi sallittava sivuliikkeiden liittyminen vastaanottavan jäsenvaltion järjestelmään, jotta ne voisivat tarjota sijoittajilleen saman suojan kuin niiden sijoittautumismaan järjestelmä antaa; komission olisi tämän direktiivin soveltamista koskevassa kertomuksessaan kerrottava, missä määrin sivuliikkeet ovat käyttäneet tätä mahdollisuutta, sekä niistä mahdollisista vaikeuksista, joita näillä sivuliikkeillä tai sijoittajia koskevilla korvausjärjestelmillä on ollut näiden säännösten täytäntöönpanossa; kotijäsenvaltion järjestelmä voisi myös itse tarjota tällaisen lisäsuojan sekä määrätä tätä koskevat edellytykset,
- (16) markkinahäiriöitä voi aiheutua siitä, että eräät johonkin muuhun jäsenvaltioon kuin kotijäsenvaltioon sijoittautuneet sijoituspalveluyritysten sivuliikkeet tarjoavat korkeampaa suojaa kuin vastaanotavassa jäsenvaltiossa toimiluvan saaneet sijoituspalveluyritykset; korvausjärjestelmien tarjoaman suojan taso ja laajuus eivät saisi muodostua kilpailun välineiksi; sen vuoksi on tarpeen säätää ainakin aluksi, että jonkin kotijäsenvaltion korvausjärjestelmän tarjoaman suojan taso ja laajuus toisen jäsenvaltion alueella sijaitsevien sivuliikkeiden sijoittaja-asiakkaille ei saa ylittää vastaanottavan jäsenvaltion vastaavan järjestelmän tarjoaman suojan enimmäistasoa ja -laajuutta; mahdolliset markkinahäiriöt olisi tutkittava varhaisessa vaiheessa saatujen kokemusten perusteella ja rahoitusmarkkina-alan kehityksen mukaan,
- (17) jäsenvaltion arvioidessa, että tietyn tyyppiset ja erityisesti luetellut sijoitukset tai sijoittajat eivät tarvitse erityistä suojaa, nämä on voitava jättää sijoittajia koskevan korvausjärjestelmän tarjoaman suojan ulkopuolelle,
- (18) useissa jäsenvaltioissa on sijoittajien korvausjärjestelmiä, jotka ovat ammatillisten yhteenliittymien vastuulla; toisissa jäsenvaltioissa järjestelmiä on perustettu ja niitä säännellään lainsäädännön perusteella;

<sup>(1)</sup> EYVL n:o L 135, 31.5.1994, s. 5.

tällaiset järjestelmien asemaa koskevat erot aiheuttavat ongelmia ainoastaan, kun on kyse pakollisesta liittymisestä järjestelmään tai siitä erottamisesta; näin ollen on aiheellista antaa säännöksiä, jotka rajoittavat järjestelmien valtaa tässä suhteessa,

- (19) sijoittajan on saatava korvaus ilman kohtuutonta viivettä heti kun hänen saatavansa on todettu oikeutetuksi; korvausjärjestelmän on itse pystyttävä määräämään kohtuullinen määräaika saatavien esittämiseksi; myönnetyn määräajan päättymistä ei kuitenkaan voi käyttää syynä kieltäytyä maksamasta korvausta sijoittajalle, joka perustellusta syystä ei ole ajoissa voinut esittää saatavaansa,
- (20) ilmoittaminen sijoittajille korvausmenettelyä koskevista yksityiskohtaisista säännöistä on olennainen osa heidän suojaansa; direktiivin 93/22/ETY 12 artikla velvoittaa sijoituspalveluyritykset ilmoittamaan sijoittajille ennen liikesuhteeseen ryhtymistä, mitä korvausjärjestelmää mahdollisesti sovelletaan, ja sen vuoksi tässä direktiivissä olisi annettava säännöt siitä, miten mahdollisille sijoittajille on ilmoitettava heidän sijoitustoimensa kattavasta korvausjärjestelmästä,
- (21) korvausjärjestelmästä saatavien korvausten määrää ja laajuutta koskevien mainintojen sääntelemätön käyttö mainostarkoituksiin saattaa kuitenkin vahingoittaa rahoitusjärjestelmän vakautta tai heikentää sijoittajien luottamusta; jäsenvaltioiden olisi sen vuoksi annettava säännöt kyseisten mainintojen rajoittamiseksi,
- (22) tällä direktiivillä veloitetaan periaatteessa kaikki sijoituspalveluyritykset liittymään johonkin sijoittajia koskevaan korvausjärjestelmään; direktiiveissä, joissa määrätään sellaisten sijoituspalveluyritysten, joiden kotipaikka on kolmannessa maassa, pääsystä yhteisön alueelle, ja erityisesti direktiivissä 93/22/ETY, annetaan jäsenvaltioille mahdollisuus päättää, sallivatko ne ja millä edellytyksillä näiden sijoituspalveluyritysten sivuliikkeiden harjoittaa toimintaansa alueellaan; näitä sivuliikkeitä ei koske perustamissopimuksen 59 artiklan toisen kohdan nojalla taattava vapaus tarjota palveluja eikä myöskään oikeus sijoittautua vapaasti muihin jäsenvaltioihin kuin siihen, johon ne ovat sijoittautuneet; kyseisiä sivuliikkeitä alueelleen hyväksyvän jäsenvaltion on siis päätettävä, miten tämän direktiivin periaatteita sovelletaan näihin sivuliikkeisiin tavalla, joka on sopusoinnussa sekä direktiivin 93/22/ETY 5 artiklan kanssa että sijoittajien suojaamisen ja rahoitusjärjestelmän yhtenäisyyden tarpeen kanssa; on tärkeää, että näiden sivuliikkeiden

palveluja käyttäville sijoittajille ilmoitetaan selvästi kaikista heihin sovellettavasta korvauskäytännöstä,

- (23) tämän direktiivin puitteissa ei ole välttämätöntä yhdenmukaistaa sijoittajien korvausjärjestelmien rahoitusmuotoja yhtäältä sen vuoksi, että näiden järjestelmien rahoitusvastuun on periaatteessa kuuluttava sijoituspalveluyrityksille itselleen ja toisaalta sen vuoksi, että näiden järjestelmien rahoituskyvyn on oltava oikeassa suhteessa niiden sitoumuksiin; tämä ei kuitenkaan saa vaarantaa kyseisen jäsenvaltion rahoitusjärjestelmän vakautta,
- (24) tämän direktiivin nojalla jäsenvaltioita tai niiden toimivaltaisia viranomaisia ei voi asettaa vastuuseen sijoittajien saatavista silloin, kun ne ovat huolehtineet siitä, että on perustettu tai virallisesti hyväksytty yksi tai useampi tässä direktiivissä määriteltyjen ehtojen mukaisesti sijoittajien suojan tai heille maksettavan korvauksen takaava järjestelmä, ja
- (25) sisämarkkinoiden toteuttamiseksi sijoituspalveluyritysten osalta on saatava aikaan sijoittajia koskevan korvauskäytännön vähimmäisyhdenmukaisuus, koska sen avulla voidaan luoda sijoittajien ja kyseisten yritysten välille luottavaisemmat suhteet, erityisesti kun kyseessä ovat jostakin muusta jäsenvaltiosta peräisin olevat yritykset, sekä välttää ne vaikeudet, jotka syntyvät vastaanottavan jäsenvaltion soveltaessa sijoittajien suojan suhteen kansallisia sääntöjä, joita ei ole sovitettu yhteen yhteisön sääntöjen kanssa; velvoittava yhteisön direktiivi on ainoa tarkoituksenmukainen keino tavoitteena olevan päämäärän saavuttamiseksi, koska yleensä ei ole olemassa sellaista sijoittajia koskevaa korvauskäytäntöä, jonka soveltamisala vastaisi direktiivin 93/22/ETY soveltamisalaa; tällä direktiivillä toteutetaan ainoastaan vähimmäisvaatimuksena oleva yhdenmukaisuus; tämä direktiivi sallii jäsenvaltioiden niin halutessaan säätää laajemmasta tai paremmasta suojasta sekä antaa niille riittävän liikkumavaran järjestää ja rahoittaa sijoittajia koskevat korvausjärjestelmät haluamallaan tavalla,

#### OVAT ANTANEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

##### 1 artikla

Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

1. 'sijoituspalveluyrityksellä' direktiivin 93/22/ETY 1 artiklan 2 kohdassa määritellyn kaltaista sijoituspalveluyritystä, jolla on

— toimilupa direktiivin 93/22/ETY mukaisesti, tai

— luottolaitostoimilupa direktiivin 77/780/ETY<sup>(1)</sup> ja direktiivin 89/646/ETY<sup>(2)</sup> mukaisesti siten, että toimilupa kattaa yhden tai useamman direktiivin 93/22/ETY liitteessä olevassa A osassa luetelluista palveluista,

2. 'sijoitustoimilla' sijoituspalveludirektiivin 1 artiklan 1 kohdassa määriteltyä ja saman direktiivin liitteessä olevan C osan 1 kohdassa tarkoitettua palvelua,

3. 'rahoitusmarkkinavälineillä' direktiivin 93/22/ETY liitteessä olevassa B osassa lueteltuja rahoitusmarkkinavälineitä,

4. 'sijoittajalla' henkilöä, joka on luovuttanut varoja tai rahoitusmarkkinavälineitä sijoituspalveluyritykselle sijoitustoimia varten,

5. 'sivuliikkeellä' liiketoimipaikkaa, joka on sijoituspalveluyrityksen osa, joka ei ole oikeushenkilö ja joka tarjoaa sijoituspalveluita, joiden tarjoamista varten sijoituspalveluyritys on saanut toimiluvan; yhteen jäsenvaltioon perustettuja liiketoimipaikkoja pidetään yhtenä sivuliikkeenä niiden lukumäärästä riippumatta silloin, kun sijoituspalveluyrityksen kotipaikka on toisessa jäsenvaltiossa,

6. 'yhteisellä sijoitustoimella' sijoitustointa, joka tehdään vähintään kahden henkilön lukuun tai johon vähintään kahdella henkilöllä on oikeuksia, joita voidaan käyttää vähintään yhden näistä henkilöistä allekirjoitusta vastaan,

7. 'toimivaltaisilla viranomaisilla' direktiivin 93/22/ETY 22 artiklassa määriteltyjä viranomaisia; nämä viranomaiset voivat tarvittaessa olla neuvoston 6 päivänä huhtikuuta 1992 luottolaitosten konsolidoidusta valvonnasta antaman direktiivin 92/30/ETY<sup>(3)</sup> 1 artiklassa määritellyt viranomaiset.

<sup>(1)</sup> Luottolaitosten liiketoiminnan aloittamiseen ja harjoittamiseen liittyvien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta 12. joulukuuta 1977 annettu ensimmäinen neuvoston direktiivi 77/780/ETY (EYVL N:o L 322, 17.12.1977, s. 30), direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 89/646/ETY (EYVL N:o L 386, 30.12.1989, s. 1).

<sup>(2)</sup> Luottolaitosten liiketoiminnan aloittamiseen ja harjoittamiseen liittyvien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta ja direktiivin 77/780/ETY muuttamisesta 15. joulukuuta 1989 annettu toinen neuvoston direktiivi 89/646/ETY (EYVL N:o L 386, 30.12.1989, s. 1), direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 92/30/ETY (EYVL N:o L 110, 28.4.1992, s. 52).

<sup>(3)</sup> EYVL N:o L 110, 28.4.1992, s. 52

## 2 artikla

1. Kunkin jäsenvaltion on varmistettava alueellaan yhden tai useamman sijoittajien korvausjärjestelmän perustaminen ja virallinen tunnustaminen. Toisessa alakohdassa ja 5 artiklan 3 kohdassa ennakoitua tapauksia lukuun ottamatta, kyseisessä jäsenvaltiossa toimiluvan saanut sijoituspalveluyritys ei saa suorittaa sijoitustoimia, jos se ei kuulu johonkin tällaiseen järjestelmään.

Jäsenvaltio voi kuitenkin vapauttaa tämän direktiivin sovellusalaan kuuluvan luottolaitoksen velvollisuudesta liittyä sijoittajien korvausjärjestelmään, jos tämä laitos on jo direktiivin 94/19/EY 3 artiklan 1 kohdan mukaisesti vapautettu velvollisuudesta osallistua talletusten vakuusjärjestelmään sillä edellytyksellä, että tallettajille annettu turva ja tiedot annetaan samoin edellytyksin myös sijoittajille ja että nämä saavat näin turvan, joka on vähintään vastaava kuin sijoittajien korvausjärjestelmän tarjoama turva.

Jäsenvaltion, joka käyttää tätä mahdollisuutta, on ilmoitettava siitä komissiolle; sen on ilmoitettava erityisesti turvajärjestelmien ominaisuuksista ja luottolaitoksista, jotka kuuluvat näiden järjestelmien piiriin tässä direktiivissä tarkoitetulla tavalla, sekä toimitettuihin tietoihin tulleista muutoksista. Komissio ilmoittaa tästä neuvostolle.

2. Järjestelmä kattaa sijoittajat 4 artiklan mukaisesti, jos

— toimivaltaiset viranomaiset ovat määrittäneet, että heidän mukaansa vaikuttaa siltä, että sijoituspalveluyritys ei sen taloudelliseen tilanteeseen liittyvien syiden vuoksi pysty täyttämään sijoittajien saatavista johtuvia velvoitteitaan eikä se todennäköisesti pysty tekemään sitä lähitulevaisuudessaakaan, tai

— oikeusviranomainen on tehnyt sijoituspalveluyrityksen taloudelliseen tilanteeseen välittömästi liittyvistä syistä päätöksen, josta on seurauksena, että sijoittajat eivät voi vaatia saataviaan kyseiseltä sijoituspalveluyritykseltä,

riippuen siitä, onko määräys vai päätös ensin.

On varmistettava, että katetaan saatavat, jotka aiheutuvat siitä, että sijoituspalveluyritys ei pysty:

— maksamaan sijoittajille takaisin varoja, jotka se on sijoittajille velkaa tai jotka kuuluvat sijoittajille ja joita säilytetään niiden lukuun sijoitustoimien yhteydessä, tai

— palauttamaan sijoittajille niille kuuluvia ja niiden lukuun sijoitustoimien yhteydessä säilytettäviä, hallinnoitavia tai hoidettavia rahoitusmarkkinavälineitä,

sovelletaan lain ja sopimusehtojen mukaisesti.

3. Jäsenvaltio kirjaa jokaisen 2 kohdassa tarkoitetun kaltaisen sellaisen saatavan luottolaitokselta, joka tiettyssä jäsenvaltiossa kuuluu samalla sekä tämän direktiivin että direktiivin 94/19/ETY soveltamisalaan, jommankumman direktiivin soveltamisalaan kuuluvaan järjestelmään sen mukaisesti, kumman se katsoo parhaimmin soveltuvaksi. Saatavan voi korvata vain kerran jommankumman direktiivin perusteella.

4. Sijoittajan korvauksen määrä lasketaan lain ja sopimusehtojen mukaisesti, erityisesti ehtojen, jotka koskevat korvausta ja korvattavia saatavia ja joita kohdassa 2 tarkoitetun määrityksen tai päätöksenteon ajankohtana sovelletaan sijoittajalle kuuluvien niiden saatavien määrän tai mahdollisuuksien mukaan niiden markkina-arvon mukaisen arvon arviointiin, joita sijoituspalveluyritys ei pysty maksamaan takaisin tai palauttamaan.

### 3 artikla

Saatavat, joihin liittyen on annettu tuomio rahoitusjärjestelmän rahanpesutarkoituksiin käyttämisen estämisestä 10 päivänä kesäkuuta 1991 annetun neuvoston direktiivin 91/308/ETY<sup>(1)</sup> 1 artiklassa määritellystä rahanpesuna rangaistavasta teosta, jäävät sijoittajien korvausjärjestelmään perustuvien korvausten ulkopuolelle.

### 4 artikla

1. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että järjestelmässä määrättävä kate ei ole pienempi kuin 20 000 ecua sijoittajaa kohti 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen saatavien osalta.

Jäsenvaltiot, joissa suoja tämän direktiivin antamishetkellä on pienempi kuin 20 000 ecua, voivat 31 päivään joulukuuta 1999 asti pitää edelleen tämän alhaisemman korvausmäärän, jos se ei ole alhaisempi kuin 15 000 ecua. Tämä mahdollisuus annetaan myös jäsenvaltioille, joilla on direktiivin 94/19/ETY 7 artiklan 1 kohdan 2 alakohdan mukaiset siirtymäsäännökset.

2. Jäsenvaltiot voivat säätää, että järjestelmä ei koske tiettyjä sijoittajia joko lainkaan tai täysimääräisesti. Luetelo näistä poikkeuksista esitetään liitteessä I.

3. Tämä artikla ei estä antamasta tai edellen soveltamasta säännöksiä, jota antavat sijoittajille paremman tai täydellisemmän suojan.

4. Jäsenvaltiot voivat rajoittaa 1 tai 3 kohdassa tarkoitettua suojaa tiettyyn prosenttimäärään talletusten määrästä. Katetun määrän on kuitenkin oltava vähintään 90 prosenttia kaikista saatavista siinä määrin kuin järjes-

telmän mukaisesti maksettava määrä on pienempi kuin 20 000 ecua.

### 5 artikla

1. Jos sijoituspalveluyritys, jonka on osallistuttava korvausjärjestelmään 2 artiklan 1 kohdan nojalla, ei täytä sille tämän järjestelmän jäsenenä kuuluvia velvoitteita, toimiluvan myöntäneet toimivaltaiset viranomaiset toteuttavat asiasta tiedon saatuaan kaikki aiheelliset toimenpiteet mukaan lukien rangaistusseuraamukset, taatakseen, että yritys täyttää velvoitteensa.

2. Jos näillä toimenpiteillä ei voida varmistaa, että sijoituspalveluyritys täyttää velvoitteensa, järjestelmä voi, jos kansallinen lainsäädäntö sallii jäsenen erottamisen järjestelmästä ja toimivaltaiset viranomaiset antavat nimenomaisen suostumuksensa, noudattaen ennakkoilmoittamisaikaa, joka ei voi olla kahtatoista kuukautta lyhyempi, ilmoittaa aikomuksestaan erottaa sijoituspalveluyritys järjestelmästä. Tänä aikana tehdyille sijoitustoimille varmistetaan edelleen 2 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa säädetty suoja. Jos sijoituspalveluyritys ei tämän määräajan päättyessä ole täyttänyt velvoitteitaan, korvausjärjestelmä voi, edelleen toimivaltaisten viranomaisten nimenomaisella suostumuksella, erottaa yrityksen järjestelmästä.

3. Jos kansallinen lainsäädäntö sallii ja toimiluvan antaneet toimivaltaiset viranomaiset antavat nimenomaisen suostumuksensa, korvausjärjestelmän ulkopuolelle jätetty sijoituspalveluyritys voi jatkaa sijoituspalvelujen tarjoamista, jos se ennen erottamista on järjestänyt muun korvauskäytännön, jolla sijoittajat saavat suojan, joka on vähintään vastaava kuin virallisesti hyväksytyn järjestelmän tarjoama suoja ja joka on ominaisuuksiltaan järjestelmän kaltainen.

4. Jos sijoituspalveluyritys, jonka erottamista on ehdotettu 2 artiklan mukaisesti, ei pysty tekemään muita järjestelyjä, jotka täyttävät 3 kohdassa luetellut edellytykset, toimiluvan antaneet toimivaltaiset viranomaiset peruuttavat sen toimiluvan välittömästi.

### 6 artikla

Edellä 2 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettu suoja varmistaa sijoituspalveluyrityksen toimiluvan peruuttamisen jälkeenkin toimiluvan peruuttamishetkeen mennessä tehdyt sijoitustoimet.

### 7 artikla

1. Jäsenvaltiossa perustetut ja siellä 2 artiklan 1 kohdan mukaisesti virallisesti hyväksytyt sijoittajien korvausjärjestelmät kattavat myös sijoituspalveluyritysten muihin jäsenvaltioihin perustamien sivuliikkeiden sijoittajat.

<sup>(1)</sup> EYVL N:o L 166, 28.6.1991, s. 77.

Joulukuun 31 päivään 1999 asti mainitun suojan taso ja laajuus, prosenttiosuus mukaan lukien, eivät saa olla suurempia kuin vastaanottavan jäsenvaltion alueella käytetyn vastaavan korvausjärjestelmän tarjoama enimmäistaso ja -laajuus. Komissio laatii tähän päivämäärään mennessä kertomuksen tämän alakohdan ja edellä tarkoitettun direktiivin 94/19/EY 4 artiklan 1 kohdan soveltamisesta saadun kokemuksen perusteella ja tarkastelee tarvetta jatkaa näiden säännösten soveltamista. Komissio tekee tarvittaessa Euroopan parlamentille ja neuvostolle ehdotuksen direktiiviksi näiden määräysten voimassaoloajan jatkamisesta.

Jos vastaanottavan jäsenvaltion sijoittajien korvausjärjestelmän tarjoaman suojan taso ja/tai laajuus, prosenttiosuus mukaan lukien, on parempi kuin sijoituspalveluyritykselle toimiluvan antaneessa jäsenvaltiossa säädetty, vastaanottavan jäsenvaltion on huolehdittava siitä, että sen alueella on virallisesti hyväksytty järjestelmä, johon sivuliike voi vapaaehtoisesti liittyä täydentääkseen suojaa, jonka sijoittajat saavat jo kotijäsenvaltion järjestelmään kuulumisen johdosta.

Järjestelmän, johon sivuliike liittyy, on katettava sellaisten laitosten ryhmä, johon sivuliike kuuluu tai jota se eniten vastaa vastaanottavassa jäsenvaltiossa.

Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että puolueettomat ja yleisesti sovellettavat edellytykset näiden sivuliikkeiden liittymiselle vahvistetaan kaikissa sijoittajien korvausjärjestelmissä. Järjestelmään pääsy edellyttää järjestelmän velvoitteiden noudattamista ja erityisesti kaikkien maksu-osuuksien ja muiden maksujen suorittamista. Jäsenvaltioiden on noudatettava tämän kohdan säännösten täytäntöpanossa liitteessä II esitettyjä pääperiaatteita.

2. Jos sivuliike, joka on käyttänyt 1 kohdassa säädettyä vapaaehtoisen liittymisen mahdollisuutta, ei täytä sille sijoittajien korvausjärjestelmän jäsenenä kuuluvia velvoitteita, toimiluvan antaneille toimivaltaisille viranomaisille ilmoitetaan tästä ja ne toteuttavat yhteistyössä korvausjärjestelmän kanssa aiheelliset toimenpiteet kyseisten velvoitteiden noudattamisen varmistamiseksi.

Jos nämä toimenpiteet eivät mahdollista sen varmistamista, että sivuliike täyttää tässä artiklassa tarkoitetut velvoitteet, ja jos asiasta on ilmoitettu vähintään kaksitoista kuukautta ennalta, korvausjärjestelmä voi toimiluvan antaneiden toimivaltaisten viranomaisten suostumuksella erottaa sivuliikkeen. Ennen tämän määräajan päättymistä tehdyt sijoitustoimet kuuluvat tämän jälkeenkin edelleen järjestelmään, johon sivuliike on vapaaehtoisesti liittynyt. Sijoittajille ilmoitetaan täydentävän suojan peruuttamisesta sekä peruuttamisen voimaantulopäivästä.

## 8 artikla

1. Edellä 4 artiklan 1, 3 ja 4 kohdassa tarkoitettua suojaa sovelletaan sijoittajan kaikkiin saataviin samalta sijoituspalveluyritykseltä tämän direktiivin mukaisesti riippumatta tilien määrästä, valuutasta ja sijainnista yhteisössä.

Jäsenvaltiot voivat kuitenkin säätää, että muissa kuin jäsenvaltioiden valuutoissa ja ecuina sijoitettuja varoja ei suojata tai niitä ei suojata täysimääräisesti. Tätä mahdollisuutta ei sovelleta rajoitusmarkkinavälineisiin.

2. Edellä 4 artiklan 1, 3 ja 4 kohdassa tarkoitetun suojan määrää laskettaessa otetaan huomioon kullekin sijoittajalle yhteisistä sijoitustoimista kuuluva osuus.

Ellei erityismääräyksiä ole, saatavat jaetaan tasan sijoittajien kesken.

Jäsenvaltiot voivat säätää, että sellaisia yhteisiä sijoitustoimia koskevat saatavat, joihin vähintään kahdella henkilöllä on oikeus sellaisen yhtiön osakkaina tai sellaisen yhdistyksen tai vastaavan yhteisön jäsenenä, joka ei ole oikeushenkilö, voidaan 4 artiklan 1, 3 ja 4 kohdassa tarkoitettujen rajojen laskemiseksi ryhmitellä ja käsitellä siten kuin ne olisivat yhden sijoittajan tekemiä.

3. Jos sijoittajalla ei ole täysimääräistä oikeutta sijoitettuihin varoihin tai arvopapereihin, saa korvauksen henkilö, jolla on niihin täysimääräinen oikeus, jos tämä henkilö on tunnistettu tai tunnistetaan ennen 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua määräyksen tai päätöksenteon ajankohtaa.

Jos on olemassa useita oikeudenomistajia, kunkin osuus otetaan huomioon summien hallintaa säätelevien säännösten mukaisesti 4 artiklan 1, 3 ja 4 kohdassa tarkoitettuja rajoja laskettaessa.

Tätä säännöstä ei sovelleta yhteissijoitusyrityksiin.

## 9 artikla

1. Korvausjärjestelmässä on toteutettava asianmukaiset toimenpiteet 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua määräyksestä tai päätöksestä tiedottamiseksi sijoittajille ja jos korvaus on aiheellinen, korvauksen maksamiseksi mahdollisimman nopeasti. Korvausjärjestelmässä voidaan asettaa määräaika, jona kuluessa sijoittajien on esitettävä vaatimuksensa. Tämän määräajan on oltava vähintään viisi kuukautta edellä tarkoitetun määräyksen tai päätöksen ajankohdasta tai tämän määräyksen tai päätöksen julkistamisajankohdasta lukien.

Korvausjärjestelmä ei voi käyttää tämän määräajan päättymistä syynä kieltäytyä maksamasta korvausta sijoittajalle, joka ei ole voinut ajoissa valvoa oikeuttaan saada korvausta.

2. Järjestelmän on kyettävä maksamaan sijoittajien saatavat mahdollisimman pian ja viimeistään kolmen kuukauden kuluessa siitä päivästä, kun saatavan oikeutus ja määrä on todettu.

Täysin poikkeuksellisissa olosuhteissa ja erityistapauksissa korvausjärjestelmä voi pyytää toimivaltaisilta viranomaisilta määräjän pidentämistä. Tämä pidennys voi olla enintään kolme kuukautta.

3. Edellä 2 kohdassa vahvistetun määräjän estämättä, jos sijoittaja tai muu henkilö, jolla on sijoitustoimiin liittyviä oikeuksia tai niitä koskevia etuja, on asetettu syytteen rahapesua koskevasta rangaistavasta teosta, sellaisena kuin se määritellään direktiivin 91/308/ETY 1 artiklassa, korvausjärjestelmä voi lykätä maksuja oikeuden päätöstä odottaessa.

#### 10 artikla

1. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että sijoituspalveluyritykset toteuttavat aiheelliset toimenpiteet tarjotakseen nykyisille ja mahdollisille sijoittajille tiedot, jotka nämä tarvitsevat tunnistaakseen sijoittajien korvausjärjestelmän, johon sijoituspalveluyritys ja sen yhteisössä toimivat sivuliikkeet kuuluvat, tai muun 3 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa tai 2 artiklan 1 kohdan 2 alakohdassa tai 5 artiklan 3 kohdassa säädetyn järjestelyn yksilöimiseksi. Sijoittajille ilmoitetaan sijoittajien korvausjärjestelmää tai muita sovellettavia järjestelyjä koskevista säännöksistä ja erityisesti korvausjärjestelmän antaman suojan määrästä ja laajuudesta sekä tarvittaessa jäsenvaltioiden 2 artiklan 3 kohdan mukaisesti laatimista säännöistä. Nämä tiedot on esitettävä helposti ymmärrettävässä muodossa.

Pyynnöstä annetaan myös tietoa korvausedellytyksistä sekä muodollisuuksia, jotka on täytettävä korvauksen saamiseksi.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen tietojen on oltava saatavilla sivuliikkeen sijaintijäsenvaltion virallisella kielellä / virallisilla kielillä kansallisessa lainsäädännössä esitetyllä tavalla.

3. Jäsenvaltioiden on laadittava säännöt, joilla rajoitetaan 1 kohdassa tarkoitettujen tietojen käyttöä mainostarkoituksiin, jotta vältetään se, että tällaisella käytöllä on vaikutusta rahoitusjärjestelmän vakauteen tai sijoittajien luottamukseen. Jäsenvaltiot voivat erityisesti rajoittaa mainostuksen sellaiseen, jossa ainoastaan mainitaan järjestelmästä, johon sijoituspalveluyritys kuuluu.

#### 11 artikla

1. Jäsenvaltiot tarkastavat, onko niiden sijoituspalveluyritysten, joiden kotipaikka on yhteisön ulkopuolella, sivuliikkeillä tässä direktiivissä tarkoitettua suojaa vastaava suoja. Tällaisen suojan puuttuessa jäsenvaltiot voivat säätää, että yhteisön ulkopuolelta kotoisin olevien sijoituspalveluyritysten perustamien sivuliikkeiden on liityttävä johonkin niiden alueella olevaan sijoittajien korvausjärjestelmään, ellei direktiivin 93/22/ETY 5 artiklasta muuta johdu.

2. Niiden sijoituspalveluyritysten, joiden kotipaikka on yhteisön ulkopuolella, sivuliikkeiden jo asiakkaina olevien ja mahdollisten sijoittajien on saatava näiltä yrityksiltä kaikki sijoituksiinsa sovellettavaa korvauskäytäntöä koskevat merkitykselliset tiedot.

3. Edellä 2 kohdassa tarkoitettujen tietojen on oltava saatavilla sivuliikkeen sijaintijäsenvaltion virallisella kielellä / virallisilla kielillä kansallisessa lainsäädännössä esitetyllä tavalla sekä selvässä ja ymmärrettävässä muodossa.

#### 12 artikla

Järjestelmillä, joilla suoritetaan sijoittajien saatavia koskevia maksuja, on suoritettujen maksun rajoissa sijaantulo-oikeus näiden sijoittajien oikeuksiin selvitysmenettelyissä, sanotun kuitenkin rajoittamatta muita kansallisessa lainsäädännössä niille annettuja oikeuksia.

#### 13 artikla

Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että sijoittajan korvausoikeus voi olla korvausjärjestelmää vastaan nostetun kanteen kohteena.

#### 14 artikla

Komissio antaa 31 päivään joulukuuta 1999 mennessä Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen tämän direktiivin soveltamisesta ja tarvittaessa ehdotuksia sen tarkastelemiseksi uudelleen.

#### 15 artikla

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 26 päivänä syyskuuta 1998. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niitä virallisesti julkaistaessa niihin on liitettävä tällainen viittaus. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaus tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä tarkoitetuista kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

#### 16 artikla

Kumotaan direktiivin 93/22/ETY 12 artikla 15 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna päivämääränä.

#### 17 artikla

Tämä direktiivi tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

#### 18 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 3 päivänä maaliskuuta 1997.

*Euroopan parlamentin puolesta Neuvoston puolesta*

J.M. GIL-ROBLES

M. De BOER

*Puhemies*

*Puheenjohtaja*

## LIITE I

## LUETTELO 4 ARTIKLAN 2 KOHDASSA TARKOITETUISTA POIKKEUKSISTA

1. Sijoittamista ammattinaan harjoittavat ja institutionaaliset sijoittajat, erityisesti
  - direktiivin 93/22/ETY 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut sijoituspalveluyritykset
  - direktiivin 77/780/ETY 1 artiklan 1 luetelmakohdassa tarkoitetut luottolaitokset
  - direktiivin 89/646/ETY 1 artiklan 6 kohdassa tarkoitetut rahoituslaitokset
  - vakuutuslaitokset
  - yhteissijoittamista hoitavat yritykset
  - eläkerahastot.Muut sijoittamista ammattinaan harjoittavat ja institutionaaliset sijoittajat.
2. Ylikansalliset laitokset, valtio ja keskushallinnot.
3. Maakunta-, alue-, paikallis- ja kunnallishallinnot.
4. Sijoituspalveluyrityksen omien johtajien, hallintojohtajien, henkilökohtaisesti vastuussa olevien jäsenten, vähintään viisi prosenttia luottolaitoksen pääomasta omistavien, tileihin liittyvistä asiakirjoista vastaavien henkilöiden ja sellaisten sijoittajien, joilla on samanlainen asema muissa saman ryhmän yhtiöissä, tekemät sijoitukset.
5. Edellä 4 kohdassa tarkoitettujen sijoittajien lähisukulaiset sekä sijoittajien lukuun toimivat kolmannet osapuolet.
6. Saman konsernin muut yritykset.
7. Sijoittajat, jotka ovat vastuussa tai ovat hyötynet tietyistä sijoituspalveluyritystä koskevista seikoista, jotka ovat aiheuttaneet nämä taloudelliset vaikeudet tai vaikeuttaneet osaltaan sen taloudellista tilannetta.
8. Yhtiöt, jotka ovat sen suuruisia, että niiden ei sallita laativan lyhyitä taseita perustamissopimuksen 54 artiklan 3 kohdan g alakohdan nojalla, yhtiömuodoltaan tietynlaisten yhtiöiden tilinpäätöksistä 25 päivänä heinäkuuta 1978 annetun neljännen neuvoston direktiivin (78/660/ETY) (1) 11 artiklan mukaisesti.

---

(1) EYVL N:o L 222, 14.8.1978, s. 11, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 94/8/EY (EYVL N:o L 82, 25.3.1994, s. 33).

## LIITE II

## PÄÄPERIAATTEET

## (7 artiklan 1 kohdan 5 alakohdassa tarkoitettut)

Jos sivuliike haluaa osallistua vastaanottavan jäsenvaltion järjestelmään saadakseen täydentävää suojaa, vastaanottavan jäsenvaltion järjestelmä määrittelee kahdenvälisesti yhdessä kotijäsenvaltion kanssa tämän sivuliikkeen sijoittajille maksettavaa korvausta koskevat aiheelliset säännöt ja menettelyt. Näiden menettelyjen määrittelemiseksi ja tämän sivuliikkeen 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen liittymisedellytysten vahvistamiseksi sovelletaan seuraavia periaatteita:

- a) Vastaanottavan jäsenvaltion järjestelmällä säilyy täysin oikeus määrätä puolueettomia ja yleisesti sovellettavia sääntöjä osallistuville sijoituspalveluyrityksille; se voi edellyttää, että sille ilmoitetaan asian kannalta merkitykselliset tiedot ja sillä on oikeus varmistaa nämä tiedot kotijäsenvaltion toimivaltaisilta viranomaisilta.
  - b) Vastaanottavan jäsenvaltion järjestelmä hoitaa täydentävää korvausta koskevat pyynnot sen jälkeen, kun kotijäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset ovat ilmoittaneet sille 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua päätöksestä tai määrittämisestä. Vastaanottavan jäsenvaltion järjestelmällä säilyy täysin oikeus varmistaa sijoittajan oikeudet omien standardiensa ja menettelyjensä mukaan ennen täydentävän korvauksen maksamista.
  - c) Vastaanottavan jäsenvaltion ja kotijäsenvaltion järjestelmät toimivat kiinteässä yhteistyössä, jotta sijoittajat saavat nopeasti oikeasuuruisen korvauksen. Ne sopivat erityisesti siitä, miten sellainen velka, jonka perusteella voidaan saada korvausta jommankumman järjestelmän mukaisesti, vaikuttaa sijoittajalle maksettavaan korvaukseen molemmissa järjestelmissä.
  - d) Vastaanottavan jäsenvaltion järjestelmä voi vaatia sivuliikkeiltä maksun täydentävästä suojasta aiheellisella perusteella kotijäsenvaltion järjestelmän rahoittama vakuus huomioon ottaen. Maksun saamisen helpottamiseksi vastaanottavan jäsenvaltion järjestelmä voi olettaa, että sen sitoumus rajoittuu kaikissa tapauksissa sen tarjoaman suojan ja kotijäsenvaltion tarjoaman suojan erotukseen, riippumatta siitä, maksaako kotijäsenvaltio korvauksen vastaanottavan jäsenvaltion alueella syntyneistä sijoittajien saatavista.
-